Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 3. septembra 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Letecká doprava – Nariadenie (ES) č. 261/2004 – Články 5 a 9 – Povinnosť leteckého dopravcu poskytnúť ubytovanie v hoteli cestujúcim, ktorých let bol zrušený – Škoda spôsobená cestujúcemu počas jeho pobytu v hoteli poskytujúcom ubytovanie – Možnosť dovolávať sa zodpovednosti leteckého dopravcu za nedbanlivé správanie pracovníka hotela“

Vo veci C-530/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) zo 17. júna 2019 a doručený Súdnemu dvoru 11. júla 2019, ktorý súvisí s konaním:

NM, likvidátor spoločnosti NIKI Luftfahrt GmbH,

proti

ON,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predsedníčka ôsmej komory L. S. Rossi, predsedníčka tretej komory A. Prechal (spravodajkyňa) a sudca F. Biltgen,

generálny advokát: P. Pikamäe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– ON, v zastúpení: E. Sommeregger, Rechtsanwalt,

– nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller, M. Hellmann a E. Lankenau, splnomocnení zástupcovia,

– holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a C. S. Schillemans, splnomocnené zástupkyne,

– Európska komisia, v zastúpení: N. Yerrell a G. Braun, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: nemčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, 2004, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi NM, likvidátorom spoločnosti NIKI Luftfahrt GmbH, ktorá je leteckým dopravcom, a osobou ON vo veci žaloby o náhradu škody, ktorú podala ON na účely domáhania sa náhrady škody, ktorá jej vznikla v hoteli, v ktorom ju NIKI Luftfahrt ubytovala po zrušení jej letu.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 1, 2, 13 a 19 nariadenia č. 261/2004 stanovujú:

„(1) konanie [Únie] v oblasti leteckej dopravy by sa malo, okrem iných vecí, zamerať na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany cestujúcich; okrem toho by sa mal vo všeobecnosti brať plný zreteľ na požiadavky ochrany spotrebiteľa;

(2) odmietnutie nástupu do lietadla a zrušenie alebo veľké meškanie letov spôsobuje cestujúcim vážne problémy a nepohodlie;

…

(13) cestujúci, ktorých lety boli zrušené, by mali mať možnosť buď získať úhradu ceny letenky alebo presmerovanie letu za uspokojivých podmienok a mala by im byť počas čakania na neskorší let poskytnutá primeraná starostlivosť;

…

(19) prevádzkujúci leteckí dopravcovia by mali uspokojiť osobitné potreby osôb so zníženou pohyblivosťou a akýchkoľvek osôb, ktoré ich sprevádzajú.“

4 Článok 1 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Toto nariadenie za podmienok špecifikovaných nižšie ustanovuje minimálne práva cestujúcich keď:

…

b) bol ich let zrušený;

…“

5 Článok 2 tohto nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia:

…

i) ‚osoba so zníženou pohyblivosťou' znamená každú osobu, ktorej pohyblivosť je pri používaní dopravy znížená z dôvodu telesnej nespôsobilosti (senzorickej, motorickej, trvalej alebo prechodnej), duševného poškodenia, veku alebo z akejkoľvek inej príčiny, a ktorej situácia si vyžaduje osobitnú pozornosť a prispôsobenie služieb dostupných všetkým cestujúcim, osobným potrebám takej osoby;

…"

6 Podľa článku 5 ods. 1 nariadenia č. 261/2004:

„V prípade zrušenia letu príslušným cestujúcim [V prípade zrušenia letu – *neoficiálny preklad*]:

…

b) prevádzkujúci letecký dopravca ponúkne [príslušným cestujúcim – *neoficiálny preklad*] pomoc v súlade s článkom 9 ods. 1 písm. a) a článkom 9 ods. 2, ako aj v prípade presmerovania, keď podľa reálneho odhadu čas odletu pre nový let je aspoň deň po odlete plánovanom pre zrušený let, pomoc špecifikovanú v článku 9 ods. 1 písm. b) a v článku 9 ods. 1 písm. c); a

…"

7 Článok 9 tohto nariadenia, nazvaný „Právo na starostlivosť", stanovuje:

„1. Keď sa uvádza odkaz na tento článok, cestujúcim sa bezplatne ponúkne:

…

b) hotelové ubytovanie v prípadoch:

– keď je nutný pobyt jednu noc alebo viac nocí, alebo

…

2. Okrem toho sa cestujúcemu bezplatne ponúknu dva telefónne hovory, telexy alebo faxové správy, alebo e-maily.

3. Pri uplatňovaní tohto článku prevádzkujúci letecký dopravca musí venovať osobitnú pozornosť potrebám osôb so zníženou pohyblivosťou a akýmkoľvek osobám, ktoré ich sprevádzajú ako aj potrebám nesprevádzaných detí."

8 Článok 12 uvedeného nariadenia, nazvaný „Ďalšia náhrada", vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva cestujúcich na ďalšiu náhradu. Náhrada poskytnutá podľa tohto nariadenia sa môže od takej náhrady odpočítať."

Rakúske právo

9 § 1313a rakúskeho Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (Všeobecný občiansky zákonník) stanovuje:

„Kto je povinný inému plniť, zodpovedá za pochybenie spôsobené zástupcom, ktorého si zvolí, aby za neho plnil, ako aj osôb, ktoré na splnenie tejto povinnosti využije, ako keby toto pochybenie sám zavinil.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

10 V rámci balíka cestovných služieb mala ON rezervovaný let z Malorky (Španielsko) do Viedne (Rakúsko), ktorý mala vykonať NIKI Luftfahrt. Po zrušení tohto letu sa uvedená rezervácia zmenila a odlet z Malorky bol presunutý na večer nasledujúceho dňa. Z dôvodu tohto zrušenia NIKI Luftfahrt ponúkla ON bezplatné ubytovanie v miestnom hoteli.

11 Počas svojho pobytu v tomto hoteli, ON, ktorá sa pohybuje na invalidnom vozíku, z neho spadla a vážne sa poranila, keď sa tento vozík zakliesnil prednými kolieskami v priečnej ryhe asfaltového chodníka.

12 ON podala žalobu na Landesgericht Korneuburg (Krajinský súd Korneuburg, Rakúsko), ktorou sa domáhala, aby súd uložil NM povinnosť zaplatiť náhradu škody, ktorú utrpela. V tejto súvislosti uviedla, že k nehode došlo v priestoroch uvedeného hotela a že zamestnanci prevádzkovateľa hotela sa správali nedbanlivo, pretože priečnu ryhu na ceste neodstránili, ani nijako nezabezpečili.

13 Rozsudkom z 21. novembra 2018 tento súd uvedenú žalobu zamietol z dôvodu, že letecký dopravca bol povinný poskytnúť iba ubytovanie, keďže nariadenie č. 261/2004 nestanovuje žiadnu zodpovednosť za škodu spôsobenú údajnou nedbanlivosťou zamestnancov hotela, v ktorom sa poskytuje ubytovanie podľa tohto nariadenia.

14 ON podala proti tomuto rozsudku odvolanie na Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň, Rakúsko), ktorý uznesením zo 14. februára 2019 zrušil uvedený rozsudok. Podľa tohto súdu má letecký dopravca byť v súlade s vnútroštátnym právom, ktoré sa na základe článku 12 nariadenia č. 261/2004 uplatňuje popri tomto nariadení, zodpovedný za nedbanlivé správanie zamestnancov hotela, ktorých poveril, aby splnil svoju povinnosť poskytnúť plnenia podľa článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004. Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň) teda vrátil vec prvostupňovému súdu na účely preskúmania konkrétnych okolností úrazu, o ktorý ide vo veci samej.

15 NM preto podal kasačný opravný prostriedok na Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko), ktorým sa domáhal určenia, že NIKI Luftfahrt si splnila svoju povinnosť podľa článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004 tým, že bezplatne poskytla ON ubytovanie, pričom letecký dopravca nemá ďalšiu povinnosť preveriť hotelové zariadenia, ktoré ponúkne na účely zabránenia vzniku svojej zodpovednosti.

16 Podľa vnútroštátneho súdu z judikatúry Súdneho dvora v prvom rade vyplýva, že nedodržanie tejto povinnosti poskytnúť ubytovanie zakladá pre cestujúceho nárok na náhradu škody založený priamo na nariadení č. 261/2004, pokiaľ ide o sumy, ktoré sú vzhľadom na okolnosti nutné, vhodné a primerané na účely nápravy zlyhania leteckého dopravcu, ktorý neposkytol uvedenému cestujúcemu starostlivosť (rozsudky z 13. októbra 2011, Sousa Rodríguez a i., C-83/10, EU:C:2011:652, bod 44, ako aj z 31. januára 2013, McDonagh, C-12/11, EU:C:2013:43, bod 51). Nie je však vylúčené, aby Súdny dvor považoval nesprávny výkon uvedenej povinnosti za jej nesplnenie, a v takom prípade tiež priznal právo na náhradu škody priamo na základe nariadenia č. 261/2004, aj keby podľa vnútroštátneho súdu išlo

v prípade nesprávneho vykonania tejto povinnosti o náhradu škody vyplatením sumy, ktorej výška by bola vyššia ako náklady na ubytovanie a ktorá by teda v súlade so štruktúrou nariadenia č. 261/2004 mohla spadať do pôsobnosti jeho článku 12.

17 V druhom rade tento súd spresňuje, že letecký dopravca by mohol byť zodpovedný aj za správanie zamestnancov hotela poskytujúceho ubytovanie, a to na základe článku 1313a Všeobecného občianskeho zákonníka, ale len pod podmienkou, že títo zamestnanci konali v rámci plnenia povinnosti prináležiacej tomuto dopravcovi. Na tento účel je prvoradé určiť povahu povinnosti uloženej uvedenému dopravcovi v zmysle článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004. Ak by sa táto povinnosť mala chápať v tom zmysle, že letecký dopravca je povinný len ponúknuť ubytovanie v hoteli a zaplatiť jeho náklady, jeho zodpovednosť by sa vzťahovala len na výber hotela a nie na správanie zamestnancov tohto hotela.

18 Naproti tomu si možno predstaviť aj širší výklad tohto ustanovenia, podľa ktorého by bol letecký dopravca zodpovedný za ubytovanie samo osebe. Za týchto podmienok by bol podľa rakúskeho práva letecký dopravca zodpovedný za nedbanlivosť zamestnancov hotela poskytujúceho ubytovanie, takže by musel predložiť dôkaz o neexistencii svojho pochybenia v prípade objektívneho zlyhania zamestnancov v tomto hoteli.

19 Podľa názoru vnútroštátneho súdu je síce pravda, že v zmysle znenia článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004 sa vyžaduje len „ponúknutie“ hotelového ubytovania, avšak cieľ spočívajúci v zabezpečení vysokej úrovne ochrany cestujúcich pripomenutý v odôvodnení 1 tohto nariadenia svedčí v prospech širšieho výkladu povinnosti ubytovania, najmä pokiaľ ide o to, že cestujúci by mal mať možnosť žalovať leteckého dopravcu, aby dosiahol náhradu škody, ktorá mu bola v tomto hoteli spôsobená. V takom prípade by nebola danému dopravcovi uložená neprimeraná zodpovednosť, pretože by si mohol uplatniť regresný nárok voči prevádzkovateľovi daného hotela v súlade so zmluvou, ktorá ich viaže. Keďže povinnosť ubytovania cestujúceho v hoteli sa má vykonať len v prípade pochybenia leteckého dopravcu, je prirodzené, že riziko podania žaloby na súd iného členského štátu, než je členský štát jeho sídla, znáša letecký dopravca a nie cestujúci.

20 Za týchto podmienok Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Zodpovedá letecký dopravca, ktorý má podľa článku 5 ods. 1 písm. b) [nariadenia č. 261/2004] povinnosť ponúknuť pomoc podľa článku 9 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia, podľa tohto nariadenia za škody vyplývajúce z úrazu cestujúceho, ktoré cestujúci utrpel v dôsledku nedbanlivého správania pracovníkov hotela poskytnutého leteckým dopravcom?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku:

Je povinnosť leteckého dopravcu podľa článku 9 ods. 1 písm. b) [nariadenia č. 261/2004] obmedzená na sprostredkovanie cestujúceho hotela a prevzatie nákladov za ubytovanie alebo je letecký dopravca zodpovedný za ubytovanie samo osebe?“

O prejudiciálnych otázkach

21 Na úvod treba uviesť, že prvá otázka sa v podstate týka dôsledkov, ktoré by nariadenie č. 261/2004 mohlo spájať s nesprávnym plnením povinnosti poskytnúť starostlivosť, ktorá prináleží leteckému dopravcovi na základe článku 9 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia, zatiaľ čo predmetom druhej otázky je určiť obsah tejto povinnosti, takže v prvom rade treba preskúmať druhú otázku.

O druhej otázke

22 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004 vykladať v tom zmysle, že povinnosť prináležiaca leteckému dopravcovi podľa tohto ustanovenia bezplatne ponúknuť hotelové ubytovanie cestujúcim, ktorých sa toto ustanovenie týka, zahŕňa nielen to, že tento dopravca je povinný nájsť pre nich hotelovú izbu a zaplatiť náklady, ale aj zabezpečiť podmienky ubytovania samy osebe.

23 V súlade s ustálenou judikatúrou na výklad ustanovenia práva Únie je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok z 18. januára 2017, NEW WAVE CZ, C-427/15, EU:C:2017:18, bod 19 a citovaná judikatúra).

24 Pokiaľ ide o znenie predmetného ustanovenia, treba uviesť, že článok 9 nariadenia č. 261/2004, nazvaný „Právo na starostlivosť“, v odseku 1 písm. b) stanovuje, že dotknutým cestujúcim, vrátane cestujúcich uvedených v článku 5 uvedeného nariadenia, ktorý sa týka zrušenia letu, sa bezplatne ponúkne hotelové ubytovanie najmä v prípadoch, keď je nutný pobyt na jednu noc alebo viac nocí. Slovné spojenie „sa bezplatne ponúkne… hotelové ubytovanie“ zodpovedá vôli normotvorcu Únie zabrániť tomu, aby cestujúci, ktorí sú nútení v dôsledku zrušenia svojho letu stráviť noc v hoteli až do odletu nového letu, museli sami znášať ťažkosti spojené s hľadaním hotelovej izby a platením nákladov za ňu, takže starostlivosť musí týmto cestujúcich poskytnúť letecký dopravca, ktorý má povinnosť na tieto účely prijať potrebné opatrenia. Naproti tomu zo znenia tohto ustanovenia výslovne nevyplýva, že by normotvorca Únie chcel leteckým dopravcom uložiť nad rámec tejto starostlivosti o cestujúcich aj povinnosť priamo alebo prostredníctvom hotelov, ktoré títo dopravcovia poverili, zabezpečiť podmienky ubytovania samy osebe.

25 Kontext, do ktorého patrí článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004, potvrdzuje výklad, že leteckí dopravcovia nie sú povinní sami organizovať poskytovanie ubytovania. Článok 9 ods. 2 tohto nariadenia totiž stanovuje, že leteckí dopravcovia sú povinní v rámci práva poskytnúť starostlivosť dotknutým cestujúcim, najmä možnosť bezplatne vykonať dva telefónne hovory alebo bezplatne poslať dva e-maily. Hoci z tohto ustanovenia vyplýva, že letecký dopravca musí skutočne cestujúcim bezplatne poskytnúť prostriedky na vykonanie týchto úkonov, nemožno z toho vyvodiť, že by bol tento dopravca povinný na vlastnú zodpovednosť organizovať vykonávanie telekomunikačných operácií potrebných na tento účel.

26 Tento výklad podporuje navyše cieľ sledovaný nariadením č. 261/2004, ktorým je v súlade s odôvodneniami 1 a 13 tohto nariadenia zabezpečiť vysokú úroveň ochrany cestujúcich, a to najmä poskytnutím primeranej starostlivosti o tých, ktorých let bol zrušený, počas čakania na neskorší let. Na tento účel nariadenie č. 261/2004 umožňuje uvedeným cestujúcim využiť štandardizované a okamžité opatrenia nápravy, akými môžu byť ponuka bezplatného hotelového ubytovania podľa článku 9 ods. 1 písm. b) uvedeného nariadenia, keďže cieľom týchto opatrení je postarať sa na mieste o okamžité potreby cestujúcich bez ohľadu na príčinu zrušenia predmetného letu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. januára 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, EU:C:2006:10, bod 86).

27 Vzhľadom na tento cieľ nemožno pripustiť taký výklad článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004, podľa ktorého by letecký dopravca musel sám na vlastnú zodpovednosť zabezpečiť podmienky ubytovania dotknutých cestujúcich, keďže úkony, ktoré sú potrebné na riadne poskytnutie takejto starostlivosti, prekračujú rámec štandardizovaného a okamžitého systému pomoci na mieste, ktorý normotvorca Únie chcel zaviesť v prospech cestujúcich.

28 Treba dodať, že výklad v tom zmysle, že letecký dopravca nie je povinný sám zabezpečiť podmienky ubytovania, nie je predovšetkým vyvrátený tou okolnosťou, ktorú ON považuje za neprijateľnú, že takýto výklad by mohol znamenať, že cestujúci by sa stal zmluvným partnerom prevádzkovateľa hotela, ktorý poskytuje uvedené ubytovanie. V tejto súvislosti stačí konštatovať, že článok 9 ods. 1

písm. b) nariadenia č. 261/2004 sa obmedzuje na stanovenie povinnosti leteckého dopravcu bezplatne ponúknuť dotknutým cestujúcim hotelové ubytovanie bez toho, aby definoval podmienky upravujúce zmluvné vzťahy, ktoré môžu vyplývať z plnenia tejto povinnosti.

29 Navyše na rozdiel od toho, čo v podstate tvrdí ON, tento výklad nezbavuje leteckého dopravcu povinnosti stanovenej v článku 9 ods. 3 nariadenia č. 261/2004, aby pri uplatňovaní tohto článku venoval osobitnú pozornosť najmä potrebám osôb so zníženou pohyblivosťou. Hoci letecký dopravca nie je povinný sám zabezpečiť podmienky hotelového ubytovania pre cestujúcich, ktorých let bol zrušený, nič to nemení na tom, že im musí poskytnúť primeranú starostlivosť, ako je spresnené v odôvodnení 13 uvedeného nariadenia, čo znamená, že letecký dopravca musí starostlivo vybrať hotel, pričom sa musí uistiť, že tento hotel je schopný splniť primerané kvalitatívne a bezpečnostné očakávania, a pokiaľ ide o osoby so zníženou pohyblivosťou, akou je ON, uistiť sa, že tento hotel je zabezpečený tak, aby mohol ubytovať dotknutých cestujúcich za vyhovujúcich podmienok, a prípadne upozorniť tento hotel na ich situáciu zníženej pohyblivosti.

30 Napokon, hoci ako uvádza vnútroštátny súd, so zreteľom na cieľ ochrany cestujúcich by bolo možné uplatniť širší výklad povinnosti poskytnúť starostlivosť prináležiacej leteckým dopravcom, podľa ktorého by títo dopravcovia boli povinní zabezpečiť podmienky hotelového ubytovania svojich cestujúcich, pretože títo by mali možnosť v závislosti od podmienok a spôsobov, ktorými sa vo vnútroštátnom práve riadi mimozmluvná zodpovednosť, podať žalobu proti ich leteckému dopravcovi v situácii, o akú ide vo veci samej, treba konštatovať, že nariadenie č. 261/2004 vykonáva túto ochranu reštriktívnejším spôsobom, keď zavádza štandardizovaný a okamžitý systém pomoci, ako bol pripomenutý v bode 26 tohto rozsudku.

31 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť prináležiaca leteckému dopravcovi podľa tohto ustanovenia bezplatne ponúknuť hotelové ubytovanie cestujúcim, ktorých sa toto ustanovenie týka, nezahŕňa to, že tento dopravca je povinný zabezpečiť podmienky ubytovania samy osebe.

O prvej otázke

32 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má nariadenie č. 261/2004 vykladať v tom zmysle, že letecký dopravca, ktorý podľa článku 9 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia ponúkol cestujúcemu, ktorého let bol zrušený, hotelové ubytovanie, môže byť povinný na základe tohto samotného nariadenia nahradiť škodu spôsobenú tomuto cestujúcemu pochybením, ktorého sa dopustili zamestnanci uvedeného hotela.

33 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd domnieva, že z judikatúry citovanej v bode 16 tohto rozsudku vyplýva, že nedodržanie povinnosti poskytnúť ubytovanie zakladá pre cestujúceho nárok na náhradu škody, založený priamo na nariadení č. 261/2004, pokiaľ ide o sumy, ktoré sú vzhľadom na okolnosti nutné, vhodné a primerané na účely nápravy zlyhania leteckého dopravcu, ktorý neposkytol uvedenému cestujúcemu starostlivosť. Podľa uvedeného súdu z toho môže vyplývať, že nárok na náhradu škody vznikne aj pri nesprávnom výkone tejto povinnosti leteckým dopravcom.

34 Na úvod treba uviesť, že prípad pochybenia na strane leteckého dopravcu, na ktorom sa zakladá prvá otázka, vychádza z predpokladu, že povinnosť poskytnúť starostlivosť, ktorá tomuto dopravcovi prináleží podľa článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 261/2004, sa vzťahuje aj na prevzatie zodpovednosti za podmienky ubytovania dotknutých cestujúcich, takže prípadné pochybenie, ktorého sa dopustil hotel poverený uvedeným dopravcom v tejto súvislosti, môže viesť k nesprávnemu splneniu uvedenej povinnosti zo strany toho istého dopravcu, čo vedie k vzniku jeho zodpovednosti.

35 Vzhľadom na odpoveď na druhú otázku však treba tento predpoklad považovať za nesprávny.

36 V každom prípade treba konštatovať, rovnako ako konštatoval vnútroštátny súd, že právo na náhradu škody prináležiace cestujúcim v prípadoch, keď si letecký dopravca nesplnil povinnosť poskytnúť starostlivosť stanovenú v článku 9 nariadenia č. 261/2004, sa týka výlučne vrátenia súm, ktoré sa vzhľadom na okolnosti vlastné každému prípadu ukážu byť nutné, vhodné a primerané na účely nápravy zlyhania leteckého dopravcu pri neposkytnutí uvedenej starostlivosti.

37 Právo na vrátenie uvedených súm je teda v úplnom súlade s logikou systému štandardizovaných a okamžitých opatrení nápravy, ktorý bol zavedený uvedeným nariadením v prospech cestujúcich, keďže tieto sumy slúžia na kompenzáciu výdavkov vynaložených týmito cestujúcimi na účely zabezpečenia rovnakých štandardizovaných a okamžitých služieb, aké im mal letecký dopravca ponúknuť, bez toho, aby bolo na tento účel potrebné vykonať posúdenie osobitnej situácie každého cestujúceho v každom jednotlivom prípade.

38 Naopak náhrada individuálnych škôd vzniknutých v dôsledku pochybenia, ktorého sa dopustili zamestnanci hotela vybraného leteckým dopravcom na účely ubytovania podľa článku 9 nariadenia č. 261/2004, nevyhnutne vyžaduje individuálne posúdenie rozsahu uvedených škôd a prekračuje rámec štandardizovaných a okamžitých opatrení nápravy stanovených nariadením č. 261/2004.

39 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že nariadenie č. 261/2004 nestanovuje náhradu individuálnych škôd, ktorých náhrada si vždy vyžaduje posúdenie rozsahu spôsobených škôd v každom jednotlivom prípade (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. júla 2019, Rusu, C-354/18, EU:C:2019:637, bod 31).

40 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že nariadenie č. 261/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že letecký dopravca, ktorý podľa článku 9 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia ponúkol hotelové ubytovanie cestujúcemu, ktorého let bol zrušený, nemôže byť povinný na základe tohto samotného nariadenia nahradiť škodu spôsobenú tomuto cestujúcemu pochybením, ktorého sa dopustili zamestnanci uvedeného hotela.

O trovách

41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

1. **Článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91, sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť prináležiaca leteckému dopravcovi podľa tohto ustanovenia bezplatne ponúknuť hotelové ubytovanie cestujúcim, ktorých sa toto ustanovenie týka, nezahŕňa to, že tento dopravca je povinný zabezpečiť podmienky ubytovania samy osebe.**

2. **Nariadenie č. 261/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že letecký dopravca, ktorý podľa článku 9 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia ponúkol hotelové ubytovanie cestujúcemu, ktorého let bol zrušený, nemôže byť povinný na základe tohto samotného nariadenia nahradiť škodu spôsobenú tomuto cestujúcemu pochybením, ktorého sa dopustili zamestnanci uvedeného hotela.**

Podpisy